

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team:

Onderwerp:

Lokaal Hitteplan 2025

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 3-06-2025

Notanummer : 2025-437

Datum : 3-06-2025

Programma : 08 - Meedoen

Portefeuillehouder : Wethouder De Geest,

Bijlage(n) : 2025_05_27_Lokaal_Hitteplan_Deventer.docx

Parafering

27-05-2025: Wethouder27-05-2025: Teamleider Beleid Veilig en Gezond Samenleven

Agendering

* 28-05-2025: Teammanager Concernstaf en Adjunct-secretaris

* 27-05-2025: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

3-06-2025

B & W d.d.: 3-06-2025

Besluit

1. Het Lokaal Hitteplan 2025 vast te stellen
2. De raadsmededeling vast te stellen
3. De stukken aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

In ons gezondheidsbeleid 2023-2026 is 'een gezonde leefomgeving' één van de speerpunten. Eén van de acties is het coördineren van de inzet van maatregelen om (kwetsbare) mensen zo goed mogelijk te beschermen tegen hitte en dat hiervoor een lokaal hitteplan wordt opgesteld. Ook in ons programma klimaatadaptatie en de omgevingsvisie is dat een speerpunt. In de 'Evaluatie van het gezondheidsbeleid Deventer 2024', dat is gedeeld met de raad in november 2024, is gemeld dat het hitteplan gereed is in 2025. In de bijlage het Lokale Hitteplan 2025.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Kwetsbare inwoners beter informeren en beschermen tegen de gevolgen van extreme hitte en hiermee de druk op de zorg voorkomen.

Kader

- Beleidskader gezondheid 2023-2026.
- Gezond en Actief Leven Akkoord 2023-2026.
- Klimaatadaptatieprogramma 2012-2025.
- Omgevingsvisie (koersdocument).

Betrokken partijen en participatie

RIVM, KNMI, GGD, GHOR, het Rode Kruis, gemeente, zorg- en welzijnsorganisaties en het netwerk Samen Gezond in Deventer.

Toelichting op participatiebeleid

n.v.t.

Argumenten voor en tegen

Voor: het Hitteplan beschrijft concreet welke acties worden uitgevoerd bij extreme hitte.

Tegen: voor een goede uitvoering van de acties is de gemeente afhankelijk van de inzet van de zorg- en welzijnsorganisaties in de stad en dorpskernen.

Financiële consequenties en dekking

Dekking voor de kosten voor communicatiematerialen is er vanuit de programmabegroting. Deze kosten zijn beperkt omdat het materiaal reeds ontwikkeld is (landelijk en in een regiogemeente).

Openbaarmaking en communicatie

Na het collegebesluit worden de stukken openbaar gemaakt.

Aanpak en uitvoering

Het lokaal hitteplan treedt in werking zodra het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) een hittemailing verspreidt. Dat gebeurt bij minimaal vier dagen op rij met een temperatuur van ≥ 27 °C. Na ontvangst van de hittemailing informeert de gemeente zorg- en maatschappelijke organisaties in de stad en dorpen. Hierbij maken we onder ander gebruik van communicatiemateriaal en ons netwerk Samen Gezond in Deventer.

Per fase in het lokaal hitteplan; voorbereiding, activering-uitvoering en evaluatie-doorontwikkeling voert de gemeente in samenwerking met partners verschillende acties uit. Deze staan beschreven in de tabellen in het bijgevoegde hitteplan.

Evaluatie vindt alleen plaats als het lokaal hitteplan in werking is gesteld. Via de jaarlijkse evaluatie van het gezondheidsbeleid wordt de raad geïnformeerd over de status en eventuele doorontwikkeling van het lokaal hitteplan.

RAADSMEEDELING

Onderwerp	Lokaal Hitteplan 2025	Portefeuillehouder	Wethouder De Geest,
Nummer	2025-437	Datum	3-06-2025
Team	DEV-BS-VGS		

Inleiding

In ons gezondheidsbeleid 2023-2026 is 'een gezonde leefomgeving' één van de speerpunten. Eén van de acties is het coördineren van de inzet van maatregelen om (kwetsbare) mensen zo goed mogelijk te beschermen tegen hitte en dat hiervoor een lokaal hitteplan wordt opgesteld. Ook in ons programma klimaatadaptatie en de omgevingsvisie is dat een speerpunt. In de 'Evaluatie van het gezondheidsbeleid Deventer 2024', dat is gedeeld met de raad in november 2024, is gemeld dat het hitteplan gereed is in 2025. In de bijlage het Lokale Hitteplan 2025.

Kader

- Beleidskader gezondheid 2023-2026.
- Gezond en Actief Leven Akkoord 2023-2026.
- Klimaatadaptatieprogramma 2012-2025.
- Omgevingsvisie (koersdocument).

Kern van de boodschap

Met dit Deventer Hitteplan leveren we een aanvullende bijdrage op het Nationaal Hitteplan om vooral de kwetsbare inwoners beter te informeren en beschermen tegen de gevolgen van extreme hitte en hiermee druk op de zorg te voorkomen. Dat doen we door:

- * het versterken van de lokale samenwerking;
- * het verstrekken van informatie en communicatiemateriaal specifiek voor inwoners en zorg- en maatschappelijke organisaties.

Nadere toelichting

Het lokaal hitteplan treedt in werking zodra het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) een hittemailing verspreidt. Dat gebeurt bij minimaal vier dagen op rij met een temperatuur van ≥ 27 °C. Na ontvangst van de hittemailing informeert de gemeente zorg- en maatschappelijke organisaties in de stad en dorpen. Hierbij maken we onder ander gebruik van communicatiemateriaal en ons netwerk Samen Gezond in Deventer.

Per fase in het lokaal hitteplan; voorbereiding, activering-uitvoering en evaluatie-doorontwikkeling voert de gemeente in samenwerking met partners verschillende acties uit. Deze staan beschreven in de tabellen in het bijgevoegde hitteplan.

Evaluatie vindt alleen plaats als het lokaal hitteplan in werking is gesteld. Via de jaarlijkse evaluatie van het gezondheidsbeleid wordt de raad geïnformeerd over de status en eventuele doorontwikkeling van het lokaal hitteplan.

[Voeg hier eventueel witte versie gemeentelogo toe]

Lokaal

Litteralen

Zomer 2025

Inhoud

1. **Introductie**
 - 1.1. Inleiding
 - 1.2. Doelstellingen
 - 1.3. Fasen van het lokaal hitteplan
2. **Acties lokaal hitteplan**
 - 2.1. Voorbereiden
 - 2.2. Activeren en uitvoeren
 - 2.3. Evalueren en ontwikkelen
3. **Verdere ontwikkeling lokaal hitteplan**

1. Introductie

1.1. Inleiding

Met het Nationaal Hitteplan vraagt het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) aandacht voor de ondersteuning van en zorg voor kwetsbare groepen. Zoals ouderen, jonge kinderen en mensen met een chronische aandoening. RIVM, KNMI (Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut), GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst), GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio), het Nederlandse Rode Kruis en verschillende brancheorganisaties in de zorg, werken met elkaar samen om de gevolgen van hitte voor de gezondheid te beperken. Er wordt ondersteuning geboden aan zorg- en maatschappelijke organisaties en burgers om tijdig maatregelen te kunnen treffen om 'hittestress' zoveel mogelijk te voorkomen. Dit gebeurt onder andere door:

- Het aanbieden van hulpmiddelen om (beter) voorbereid te zijn op (extreme) hitte. Bijvoorbeeld: communicatiemiddelen hitte en gezondheid, GGD-richtlijn hitte en gezondheid, Menukaart Hitte.
- Het geven van advies over gezondheidsrisico's bij evenementen (GHOR). Met name bij sportevenementen (bijvoorbeeld: schaduwplekken, voldoende bezetting EHBO, aanpassing starttijd naar de ochtend).
- Het voorbereiden van hulpdiensten op hitte bij de bestrijding van incidenten (GHOR) (bijvoorbeeld het in de schaduw kunnen werken of sneller aflossen van brandweerlieden).
- De hitte-mailinglijst RIVM. Met deze hitte-mailing worden organisaties en professionals geïnformeerd over de verwachte hitte. Zodat zij daar rekening mee kunnen houden in de ondersteuning van en omgang met kwetsbare groepen.
- Het organiseren van events. Bijvoorbeeld Heat Action Day.

In de praktijk is gebleken dat via het Nationaal Hitteplan niet alle mensen die gezondheidsrisico's ondervinden door hitte voldoende worden bereikt en ingelicht. Hiervoor is meer samenwerking nodig met lokale zorg- en maatschappelijke organisaties die deze groepen wel kunnen bereiken. Dat is nodig want de afgelopen zomers werden gekenmerkt door opeenvolgende hitteperiodes. Door de verandering van het klimaat zullen er meer en langere periodes van extreme hitte zijn in de komende jaren. We willen daarom met dit Deventer Hitteplan een aanvullende bijdrage leveren aan het beter beschermen van vooral de kwetsbare inwoners tegen de gevolgen van extreme hitte. Aanvullend, omdat we ons ervan bewust zijn dat een goede uitvoering van ons Hitteplan afhankelijk is van de inzet van zowel onze samenwerkingspartners als de Deventenaren zelf. We zetten in op:

- het versterken van de lokale samenwerking;
- het verstrekken van informatie en communicatiemateriaal specifiek voor inwoners en zorg- en maatschappelijke organisaties.

We hebben ons plan gebaseerd op het Nationaal Hitteplan, de aanpak tegen hittestress uit het landelijke Klimaatadaptatieprogramma en het landelijke Gezond en Actief Leven Akkoord en ons lokale klimaatadaptatieprogramma en ons beleidskader gezondheid. Ook hebben we gebruik gemaakt van de ervaringen binnen de werkregio RIVUS (samenwerkingsverband klimaatadaptatie van West Overijssel), input vanuit de GGD IJsselland, GHOR en zorg- en maatschappelijke organisaties.

In het Klimaatadaptatieprogramma 2021-2025 van de gemeente Deventer staan maatregelen uitgewerkt voor de omgang met hitte. De inrichting van de leefomgeving in Deventer wordt stap voor stap aangepast op de weersituaties die ontstaan door klimaatverandering: warmere perioden, meer neerslag tijdens hevige buien, en langere periodes van droogte. Door bijvoorbeeld schaduw in de vorm van groen toe te voegen waar dit kan, wordt de hitte in de bebouwde omgeving beperkt. Dit sluit aan bij een actie die is benoemd onder het speerpunt 'leefomgeving' in ons beleidskader gezondheid 2023-2026. Daarin is opgenomen dat bij besluiten over de inrichting van de fysieke leefomgeving maatregelen voor de beperking van gezondheidsrisico's tijdens hitteperiodes en van bovenmatige blootstelling aan UV-straling worden meegewogen. In de 'Omgevingsvisie gemeente Deventer (koersdocument)' zijn ontwikkelingen en opgaven beschreven die ook direct betrekking hebben op het voorkomen van hittestress.

Voor extreme weersituaties, waarvan de verwachting is dat deze in de toekomst met grotere regelmaat zullen optreden, stellen we plannen en draaiboeken op over hoe te handelen. Dat is één van de 35 maatregelen uit het Klimaatadaptatieprogramma. Er is een draaiboek voor extreem hoge IJsselstanden en er wordt gewerkt aan

draaiboeken voor extreme neerslag en extreme droogte. Het opstellen van het Lokaal Hitteplan is de invulling van het draaiboek voor extreme hitte. Naast dit plan bieden we op de website van de gemeente Deventer ook informatie over wat inwoners zelf kunnen doen om klachten te voorkomen tijdens hete periodes en dat het belangrijk is om extra aandacht te hebben voor kwetsbare mensen.

In de volgende paragraaf worden de doelstellingen nader beschreven. In 1.3. wordt de jaarlijkse cyclus en het proces van verdere aanscherping van dit plan uitgelegd. Het lokale hitteplan wordt jaarlijks geactualiseerd. Vervolgens staan in hoofdstuk 2 de acties benoemd voor 2025.

1.2. Doelstellingen

Het hoofddoel van het lokale hitteplan is:

Het voorkomen van gezondheidsrisico's voor met name kwetsbare personen tijdens hitteperiodes.

Dat doen we in samenwerking met partners in de stad en dorpen. Op basis van de reacties van een aantal zorg- en maatschappelijke organisaties op een eerste uitvraag vanuit de gemeente leggen we de focus op (thuiswonende) ouderen in 2025. Samen zetten we ons in om de volgende doelstellingen te behalen:

- Het voorkomen, beperken en aanpakken van gezondheids- en welzijnsproblemen, ziekten en sterfgevallen gerelateerd aan hitte.
- Het voorkomen van extra druk op de zorg.
- Het vastleggen van specifieke rollen en taken voor de gemeente, GGD en andere lokale (maatschappelijke) organisaties die nodig zijn om, wanneer het RIVM het Nationaal Hitteplan activeert, kwetsbare inwoners tijdens hitteperiodes te bereiken.
- Het creëren van een platform voor kennis- en ervaringsuitwisseling tussen betrokken lokale organisaties, met als doel de zorg voor hittegevoelige bewoners in de gemeente te verbeteren.
- Het voorzien in concrete maatregelen die op het juiste moment en op de juiste plaats de gezondheidsrisico's beperken, afgestemd op verschillende doelgroepen.
- Het bevorderen van de zelfredzaamheid en samenredzaamheid van (kwetsbare) Deventenaren.

1.3. Fasen van het lokaal hitteplan

Het lokaal hitteplan kent verschillende fasen:

- *Vorbereidingsfase:* in het voorjaar (maart-mei) vindt de voorbereiding op de zomerperiode plaats. We stemmen maatregelen met elkaar af, delen kennis en hebben communicatiematerialen gereed.
- *Activering- en uitvoeringsfase:* in de zomer (juni-augustus) is er kans op een hitteperiode. De activering start met de aankondiging van een (grote kans op een) hittegolf door het RIVM via de hittemailing. Het hitteplan wordt geactiveerd bij minimaal vier dagen op rij met een temperatuur ≥ 27 °C.
- *Evaluatie- en ontwikkelingsfase:* we monitoren vanaf het najaar (september-februari) of afspraken en acties moeten worden bijgesteld of aangevuld.

Het opstellen, uitvoeren en aanscherpen van het lokaal hitteplan gaat volgens een jaarlijkse cyclus. De evaluatie- en ontwikkelingsfase vormt de brug naar het volgende jaar, waarin dezelfde fasen worden doorlopen.

Figuur 1. Jaarlijkse cyclus lokaal hitteplan

2. Acties lokaal hitteplan

2.1 Voorbereiden

Maart – mei

Taak	Organisatie	Doelgroep	Opmerkingen
<p>Opstellen lokaal hitteplan 2025.</p> <p>Uitvraag via de mail aan 25 zorg- en maatschappelijke organisaties.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Heeft uw organisatie een hitteplan, hitteprotocol, beleidsparagraaf of aanpak over hoe te handelen bij extreme hitte? -Is er een vast contactpersoon waar het RIVM contact mee opneemt bij een hitte waarschuwing? <p>Jaarlijkse actualisatie lokaal hitteplan.</p> <p>Inzet op groei deelnemende partners.</p> <p>Vervolg op eerste uitvraag: organisaties informeren en stimuleren om zich in te schrijven voor de hitte-waarschuwingen van het RIVM.</p>	<p>Gemeente (coördinator). Beleidsadviseur klimaatadaptatie en de beleidsadviseur gezondheid.</p>	<p>Inwoners, specifiek (thuiswonende) ouderen, mantelzorgers, zorg -en maatschappelijke organisaties.</p>	<p>Uitkomst van de uitvraag via de mail: 9 organisaties hebben gereageerd. De diverse organisaties hebben, met uitzondering van de Voor Elkaar Teams (VET), allen een hitteplan/protocol/beleidsparagraaf (in hun brede (zorg)beleidsplan) en een collega die hier verantwoordelijk voor is, maar geen vast contactpersoon voor het RIVM. Er zijn nog geen ervaringen met een hitemelding vanuit het RIVM.</p> <p>De organisaties die hebben gereageerd: Kinderopvang (Sam&Ko), buurtvoorzieningen (Fontein, Huis van de Wijk), zorgorganisaties (Carinova, Solis), Sportbedrijf, Mindfit (GGZ), Iriszorg (verslavingsproblematiek), VET.</p> <p>Opstellen mailinglist en jaarlijkse check van de juiste contactpersoon binnen de organisaties/update mailinglist.</p> <p>Gemeentelijke coördinator sluit aan bij hitemailing¹.</p>
<p>Communicatiemateriaal opstellen.</p> <p>Jaarlijkse actualisatie communicatiemateriaal.</p>	<p>Gemeente: Team communicatie.</p>	<p>1.Breed: alle Deventenaren. 2.Specifiek voor de partners met in 2025 focus op organisaties die ondersteuning en zorg bieden aan ouderen. Inclusief thuiswonende ouderen en hun netwerk.</p>	<p>Standaard communicatiemiddelen gemeente, o.a. gemeentelijke site, bericht in weekblad, sociale media, flyers en posters, digitale borden in het Stadhuis.</p> <p>We maken ook gebruik van of sluiten aan op de communicatiemiddelen van het RIVM. Ook stemmen we af met GGD IJsselland.</p>

¹ www.rivm.nl/hitte/wat-doet-rivm/aanmelden-mailing

2.2 Activeren en uitvoeren

Juni – augustus

Fase start met voorwaarschuwingsbericht via hittemailing RIVM.

Taak	Organisatie	Doelgroep	Opmerkingen
Partners in de stad en dorpen informeren over de activatiefase. Delen communicatie-materiaal.	Gemeente: coördinator.	Prioriteit : zorg- en maatschappelijke organisaties die met ouderen werken. Evt. breder, op basis van vraag/behoefte.	Na ontvangen hittemailing van het RIVM. Het hitteplan wordt geactiveerd bij minimaal vier dagen op rij met een temperatuur ≥ 27 °C.
Organisaties verspreiden communicatiemateriaal dat via de gemeente verstrekt is.	Voor Elkaar Teams, netwerk Samen Gezond in Deventer, zorg- en maatschappelijke organisaties.	Deventenaren en specifiek (thuiswonende) ouderen.	Ook informeren van mantelzorgers en (zorg)vrijwilligers.
Nieuwsbericht met tips alvast ter informatie/ controle lezen en voorbereiden mogelijke publicatie in weekblad en sociale media.	Gemeente: Team communicatie.	Algemeen, pers.	Opnemen in reguliere taak.
Posts met tips op sociale media plaatsen en mogelijk in lokaal weekblad.	Gemeente: communicatieadviseur(s); GGD IJsselland, netwerk Samen Gezond in Deventer.	(Thuiswonende) ouderen en hun netwerk.	
Gebruik adviezen en geef informatie over omgaan met warm weer.	Thuiszorg, zorg -en maatschappelijke partners.	(Thuiswonende) ouderen.	Afspraken maken met de VET over de wijze waarop zij informatie en adviezen kunnen verspreiden in de wijken en dorpen.
Bij (verwachte) temperatuur ≥ 34 °C			
Samen met GGD IJsselland , het Rode Kruis en het netwerk Samen Gezond in Deventer contact leggen met kwetsbare mensen.	Gemeente, GGD, Rode Kruis.	(Thuiswonende) ouderen.	
Oproep aan evenementenorganisaties om activiteiten naar binnen te verplaatsen.	Gemeente via GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio).		

2.3 Evalueren en ontwikkelen

September – februari

Taak	Organisatie	Doelgroep	Opmerkingen
Evaluatie organiseren.	Gemeente: coördinator.	Algemeen	Samen Gezond in Deventer (SGiD) ¹ organiseert een bijeenkomst waarin evaluatie en actualisatie jaarlijks samenkomen. Hiervoor wordt breed uitgenodigd. SGiD stimuleert samen met de gemeente partners om aan te sluiten bij ons Hitteplan en (extra) in te zetten op het voorkomen van gezondheidsklachten door hitte bij kwetsbare groepen.
Lokaal hitteplan actualiseren.	Gemeente: coördinator.	Algemeen	Aan de hand van de evaluatie wordt het lokaal hitteplan voor februari geactualiseerd.

¹ Een netwerk gecoördineerd door de GGD IJsselland waarin o.a. zorg-, sport-, welzijnsorganisaties, zorgverzekeraar samenwerken om uitvoering te geven aan ons gezondheidsbeleid waarin de doelstellingen uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), inclusief het opstellen van een Hitteplan, zijn opgenomen.

¹ Een netwerk gecoördineerd door de GGD IJsselland waarin o.a. zorg-, sport-, welzijnsorganisaties, zorgverzekeraar samenwerken om uitvoering te geven aan ons gezondheidsbeleid waarin de doelstellingen uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), inclusief het opstellen van een Hitteplan, zijn opgenomen.

3. Verdere ontwikkeling lokaal hitteplan

Jaarlijks wordt er een evaluatie georganiseerd met de partnerorganisaties. Hierin worden de volgende vragen behandeld:

1. Zijn de adviezen en communicatiematerialen door alle instanties gedeeld met de doelgroep?
2. Hoe hebben de partners de campagne ervaren en hebben zij reacties ontvangen van de primaire en subdoelgroep?
 - a. Is er gebruik gemaakt van de activiteiten tijdens de hitteperiode door de primaire doelgroep?
3. Is communicatiemateriaal het jaar daarop weer te gebruiken en/of zijn aanpassingen nodig?
4. Is er informatie gemist door de doelgroep en/of door de medewerkers?
5. Zijn er acties uit het Lokaal Hitteplan waar we ons het jaar daarop moeten richten? Ontbreken er acties?

Monitoring kan alleen plaatsvinden als er in de zomer daadwerkelijk een hitteperiode heeft plaatsgevonden en het lokaal hitteplan en de campagne in werking is gesteld. Als het hitteplan niet is geactiveerd, kan het opvolgende jaar ervoor gekozen worden hetzelfde lokale hitteplan te hanteren als het voorgaande jaar.